

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीनिवासरामानुजमहादेशिकैः (मैसूर आण्डवन्)
संस्कृतभाषायां अनुवाद्य अनुगृहीतं
श्रीमद्वेदान्ताचार्यविरचितम्
॥ दुवयच्चुरुक्कु ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ दुवयच्चुरुक्कु ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी ।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

पृच्छन्त्यामिन्दिरायाममृतभुवि हितं संप्रवक्त्रोपकर्त्रा
कारुण्यात्सस्पृहाच्च श्रुतिशिखरलसद्वाक्ययुग्मं मिलित्वा ।
मन्त्रश्चेत्यात्मवाचा धनमतिशयितं चोपदिष्टं त्रयीषु
व्याप्तैरर्थैर्विशिष्टो दशभिरपि भवत्यक्षयोऽस्मन्निधिर्हि ॥ 1 ॥

आत्मानं संश्रितेषु स्वत इह सततं चेतनाचेतनेषु
व्याप्यैवात्माऽपि सर्वाण्यतिभयवचनान्याश्रितानां निशम्य ।
नाथं चाऽऽश्राव्य याऽघं विघटकमवमद्योभयोः प्रेमभूम्ना
प्राप्याङ्घ्र्योः प्रापिका यो लसति सह मयोज्जृम्भतेऽन्तस्तया नः ॥ 2 ॥

एकीभूतेऽन्तरात्मन्यधिकरुचिमहानन्दरूपे परस्मिन्
आविर्भूतेषु रूपेष्वत उदिततनुष्वेकरूपेष्वतोऽपि ।
सर्वान्तर्यामिरूपेष्वथ इत उदितेष्वर्च्यरूपेषु चैका -
कृत्यां ऋज्व्यां स्थिरायां प्रिय उपवसति प्राप्य चित्तं हरिर्नः ॥ 3 ॥

विश्वेषां यो निदानं पतिरखिलगतिस्सर्ववस्त्वास्पदं च
श्रुत्यन्त्योक्तश्च बन्धुस्सकलविध इहापेत विश्लेष आत्मा ।
ज्योतिर्नारायणो नस्सकलशुभगुणालङ्कृतो व्याप्तकीर्तिः
नाथः प्रीत्या स्वसेवाकरणपटुतमान् कर्तुमन्तस्स्थितो नः ॥ 4 ॥

माध्वीपूर्णारुणश्रीचरण उपवसन् धाम नित्योपसेव्यं
 नित्याकारः क्रमेण ह्युपगतचतुराकार इच्छाविसारः।
 लीलाकूर्मो वराहाकृतिरिति विभवाकार आत्मान्तरात्मा
 सर्वालोकोचितार्चाकृतिरिह चरणौ न्यस्तवान् मानसे नः ॥ 5 ॥

अस्मान् देवान्नरोपासनकरदुरितान्मोचयन् सन्नियन्ता
 दत्वोपायं तदीयं फलमपि करुणाळुश्च सन्त्रायमाणः।
 सौरभ्यावासभूतां स्वशिरसि तुलसीमालिकां धारयन् सन्
 संरक्षत्यच्युतश्रीमधुभरमृदुलेनाङ्घ्रिपुष्पद्वयेन ॥ 6 ॥

प्राप्स्यामस्तं पुमर्थं वयमिति महतां लभ्यमाशावतो नः
 आवेद्याकिञ्चनत्वं त्वपगतविरहावस्थितावादृतांश्च।
 कृत्वा स्वं गाढमत्योज्ज्वलशरणमितीवानुभूतेः प्रदातुः
 श्रीवत्सोरस्स्थलस्यैव हि परपुरुषस्याभवामाभिरक्ष्याः ॥ 7 ॥

सर्वान् दुर्ज्ञेयवेदानपि न हि विसृजामस्त्विति ज्ञातवद्भिः
 कर्म ज्ञानं च भक्तिं त्रितयमुपगृहीतं समीक्ष्य प्रवृत्ताः।
 नानुष्ठाने किल स्मस्स्थितिरियमनुवर्तेत पश्चादपीति
 व्यामुग्धानां विना नः क उभयपतिमाश्लिष्टमं रक्षकोऽस्ति ॥ 8 ॥

निस्सङ्कोचं समस्तं विसृतमविचलं सौधपाथोधिवच्च
 श्रीमान्नारायणो नस्त्वविरतमविनाभावसंरक्षितात्मा।
 येष्वप्राप्तं फलं तद्व्यवहितकरुणेष्वत्र कालेषु लब्धुं
 विश्वासं प्राप्य चेतः परममितमविश्लेषिता मोदितास्मः ॥ 9 ॥

तीव्रं तापत्रयं तन्निजपदशरणानां च हर्तुं विधर्तुः
 दीक्षाबद्धं किरीटं धृतजलदरुचेः पादयोर्लोकमात्रोः।
 धर्तारो ह्युत्तमाङ्गे वयमिह तदुदारादरादेत्य रीतिं
 न्यासान्यासक्रियायाः प्रियतरपरिचर्या विधातुं नतास्मः ॥ 10 ॥

स्वीया नैते न चापि स्वयमिति निगमोदीरितं सर्वमेव
 स्वीयं चेति स्वयं चेत्यवगतिसुलभां हीनतां स्वान्तरूढाम्।
 विज्ञायाद्यैव तूक्तेः नम इति विगमात् हीनतायाश्च तस्याः
 तातोऽसाधारणोऽयं चतुरतम इह ह्यात्मशेषाखिलार्थः ॥ 11 ॥

सन्धात्र्या लोकमातुर्नियमयितुरियं नित्यसम्बन्धता च
 सर्वस्मादुत्तमस्योचितगुणगणतो लक्ष्यभूते स्वरूपे।
 भव्यात्मीयाद्वियुग्मं शरणवरणताऽकिञ्चनत्वं पुमर्थः
 इत्येषां युक्तसीमाभुव इव गणयामासिमाद्याऽनवद्याः ॥ 12 ॥

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीदेशिकप्रबन्धस्थाः द्वयसङ्ग्रहगाथिकाः।
 सार्थाः श्लोकीकृतास्सर्वाः गोपालार्येण सन्मुदे ॥

॥ इति द्वयसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
 श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥